

HANGYA

A nyárádköszvényesi szövetkezet jubileuma.

A felső Nyárád vidékén egy dolgos, józan gondolkozású, tanulni vágyó falu népe ünnepelt múlt hó 12-én. Az ünnep keretében fényes bizonyítékát adta, hogy joga van élni az ezer éves megszentelt rögön, hogy verejtékes munkájával nemcsak a maga, hanem a társadalom javára is állandóan áldozott.

Ennek a népnek mindig helyén volt a szive. Századok viharában, a béke csendes napjaiban teljesítette kötelességét. Szorgalmas munkája között nem feledkezett meg kulturális intézményeiről. Mélyen érezte, hogy a haladás, a művelődés a legerősebb fegyver, mellyel az apáktól örökölt drága földet meg lehet az unokák részére tartani.

A múlt emlékeinek tisztelete, az ősök erényének átvétele, hűséges ápolása, a tanulásvágy jellemzik a nyárádköszvényesi derék székely népet. Az ünnepélyre felvonult a falu apraja-nagyja, látszott az arcokon a büszke öntudat; ime mi dolgozunk és élni akarunk.

De felvonult a vidék lakossága, a nyárádmenti derék papság, felekezeti különbség nélkül.

Az ünnepély délelőtt fél 11 órakor kezdődött. 100 éves templomát ünnepi köntösbe öltöztetve, szépen kifestve, újra szentelte Jaros Béla főesperes fényes papi segédlettel, nagy ünnepi mise keretében. Ezt követte az új tanítói lakás felavatása, mely a község lakosai áldozatkészségéből épült.

A háboruban elesett hősök emlékének az emléktábla leleplezésével és felszentelésével áldozott. Az ünnepi beszédet Orbán Balázs a Földmives Szövetség igazgatója mondta, aki a székely földmives nép kulturális és gazdasági törekvéseinek egyik legkiválóbb harcosa.

Délben közebed volt, utána műsoros előadás. Ennek keretében a szövetkezés méltatása és a fogyasztási szövetkezet 20 éves fennállásának jubilaris ünnepzése. Nyárádköszvényesen a fogyasztási szövetkezet 20 év alatt templom és iskola mellé küzdötte fel magát. A becsületes kereskedelem és jó áruellátás biztosítása által megváltoztatta a falu képét. A lakosokat az együttműködésre nevelte és beidegezte az általános köztudatba, hogy minden jó és szép megvalósítható, ha meg van az

összetartásra és együttműködésre való hajlandóság.

A fogyasztási szövetkezet 20 éves fennállása alatt saját házat épített. Minden évben meghozta áldozatát az egyház és iskola oltárán. A külön épült szövetkezeti „Népház“-ban olvasóterem és a szép állandó szinpad fényes bizonyítéka, hogy a szövetkezet nem csupán árubolt, ahol rideg kalmárkodás folyik, hanem a templom és iskola mellett maga is templomi és iskolai hivatást teljesít. Az állandó szinpad felett „Szövetkezésben az erő“ jeluondat olvasható és ez Nyárádköszvényesen nem frázis, mert valóságát intézményeiben láthatjuk.

Nagyon okosan tette Nyárádköszvényesi szövetkezete, hogy 20 éves megemlékezés az újabb és fokozottabb szövetkezeti munka kezdete kell legyen.

Szövetkezeteink előtt állandó feladat ezután még fokozottabb mértékben az összetartás, együttműködés jegyében való erős törekvés gazdasági helyzetünk megjavítása és kulturális intézményei fejlesztése.

A nyárádköszvényesi nép és intézményei jó reménységgel nézhetnek a jövő felé, mert mindig meg volt a hivatott, derék vezetője. A múltban Pap Tamás esperes-plébános, aki a szövetkezetet is megalakította. Jelenleg pedig Simonffy József plébános és Bajcsi György tanító szövetkezeti elnök, kiknek a szépen sikerült ünnepély rendezéséért elismeréssel adózunk.

Az egész napot betöltötte templomi és szövetkezeti ünnep alatt Kakucs György parajdi rom. katolikus tanító vezetése alatt álló vegyes dalkar működött közre. Nagy gyönyörűséggel hallgattuk a szebbnél-szebb templomi és műdalokat.

Ünnep után következik a munka napja. Fel tehát tovább a szövetkezeti munkára!

A központ közleményei.

Jelentkezzék az illető szövetkezet, melyik november hó közepe táján egy ecetes ballont és egy ládát adott fel a szilágysomlyói transitó raktárunk címére a Tasnádszántói állomáson, miután a fuvarlevélből nem lehet megállapítani a feladó szövetkezet címét, hogy a visszaküldött edényekkel elismerhesse raktárunk a szövetkezetet.

Ez alkalommal ismételtlen figyelmébe kívánjuk az ügyvezetőknek ajánlani „Hangya“ lapunk 44 ik számában a visszaküldendő üres edények feladására vonatkozólag adott részletes utmutatásunkat, hogy az abban előírt teendőket egyetlen alkalommal se mulasszák el a szövetkezetek vezetői.

Az 1 és 2 leies papírpénzek bevonása. Idejében figyelmeztetjük szövetkezeteinket, hogy a kormány az 1 és 2 leies papírpénzeket 1925. január 1-én teljesen kivonja a forgalomból és ezen határideig váltja csak be az állampénztárak útján a beszolgáltatott 1 és 2 leies papírpénzeket. Ennélfogva a szövetkezetek a vevőktől a jelzett határideig csak úgy fogadják el az 1 és 2 leies papírpénzeket, ha módjukban áll azokat még december hó folyamán az állampénztárnál beváltani, nehogy a határidő utolsó napjaiban a vevők igyekezvén szabadulni ezen pénzeiktől, az 1 és 2 leies papírpénzek nagyobb mennyiségben a szövetkezett nyakán maradjanak és azokat a terminusból kikésvé, ne tudja beváltani a szövetkezet.

Figyelmeztetjük a szövetkezeti ügyvezetőket, hogy az 1 és 2 leies papírpénzek beváltásáért és a netaláni mulasztásból előállható kárért ők tartoznak felelősséggel a vezetőség előtt, ezért a kérdésben is nagy elővigyázattal és pontossággal járjanak el.

Megjelent a Gazdák Zsebnaptára. Értesítjük szövetkezeteinket, hogy miután a Hangya naptárak teljesen kifogytak, szövetkezeteinknek további naptárrendeléseit a közismert és a gazdasági életben nélkülözhetetlen ismereteket nyújtó Gazdák Zsebnaptarával kívánjuk kielégíteni, melyet a lehető legjutányosabb árban darabonként 16 leiert bocsátunk szövetkezeteink rendelkezésére. — Ezen hasznos naptárra vonatkozó rendelkezéseket mielőbb adják fel a szövetkezetek központunkhoz, hogy még idejében gondoskodhassunk azoknak leszállításáról.

Karácsonyi árubeszerzés. Áruosztályunk értesíti a szövetkezeti vezetőket, hogy egy központi, mint transitó raktárainkba az összes karácsonyi és saison cikkek megérkeztek. Felkéri tehát az ügyvezetőket, hogy a szövetkezet összes karácsonyi áruszükségletét mielőbb központunktól, illetőleg a körzeti raktártól rendeljék meg, hogy a szükségelt áruk sürgős leszállítása iránt a jelenlegi

megnövekedett forgalom mellett is kellő időben gondoskodhassunk. A rendelések sürgős feladása azért is kívánatos, mert amint tudjuk, karácsonyi ünnepek előtt a vasuti forgalom is nagyobb mértékben véteik igénybe, mint rendszerint s így könnyen megtörténhetik, hogy a későbbi rendelések már nem érkezhettek idejében ki a szövetkezetekhez, amiből természetesen a szövetkezetek kára származhat.

Különösen figyelmükbe ajánljuk a karácsonyi cukorkákat
szaloncukorkákat
karácsonyfa gyertyát
csokoládé árukat
tejszokoládékat
csokoládé bonbonokat és desszerteket
töltött cukorkákat
selyem cukorkákat
savanyu és üdítő cukorkákat
déli gyümölcsöket
kávékat
saját pörköldénkben kiváló minőségű [pörkölt kávé]

Franck és Uhu pótkávé
rizseket
teákat
halakat
mustárt
rumokat
liköröket
kiváló minőségű „Hangya“-cognacot
gyümölcs párlatokat
saját kezelési és töltési borokat.

Vasárukból:

csizmapatkó
talpszeg
szeghegy (stípszeg)
husórlók
husórlórészek
burgonyaprés
teaszűrők
zománcozott edények.

Kézműárukból:

Goldberger féle barchetek
flanelek
tennisflanelek
csikos biqui barchet
csikos ripsz szövet
teaminok
fekete gloth
párnatoknak való inletek
nyers molinók.

Továbbá mindennemű kötött árut, u. m. harisnyát, keztyűt, különféle kötött és szövött árut, valamint norinbergi és diszműáru-cikkeket a legutóbbi lapszám-ban hasonló című közleményünkben megadott részletezés szerint.

Ügyészi osztályunk üzenete. Felhívjuk mindazon szövetkezteinket, melyek a háztartásban, iparban és gazdaságban használatos *vegyszereket* (vas-, rézgálicz, benzín, salicil, ecetsav, sóborszesz, szódabikarbona, marószóda, mosószóda, kénvirág, kámfor, citromsó, salétrom, timsó, gyömbér, sósav terpentin, stb.) kívánják árulni, jelentsék be szándékukat központunk ügyészi osztályához, hogy az egészségügyi vezérigazgatósághoz szóló kérést elkészíthessük, melyet a szövet-

kezet az árusítás engedélyezése céljából a vármegyei tisztii főorvosnál tartozik előterjeszteni. A szövetkezet levelében pontosan jelezze azon vegyszert, amit forgalomba hozni kíván.

Nyomatékosan kérjük szövetkezteinket, hogy a készpénzhiányra való tekintettel napi bevételeiket minden héten utalják át a központhoz, másképp áruhitelüket nem tarthatjuk fenn, miután a nagybani árubeszerzést központunknak készpénzzel kell eszközölnie.

Ügyvezetés.

A rendelések feladására a legnagyobb gond fordítandó. Már több alkalommal felhívtuk a vezetőségek figyelmét arra, hogy az árurendeléseknél és árubevásárlásoknál minden alkalommal pontosan az ügyviteli szabályzat előírása szerint járjanak el, ne mulasszák el egyszer sem akár a Hangyától, akár idegen cégektől szerzik be a szükséges árut, hogy a megbízott bevásárlónak a beszerzendő árukról kiállított és cégszerűen aláírt (bélyegzővel és két igazgatósági tag aláírásával ellátott) megrendelést adjanak, aki csak a rendelésben szereplő árukat szerezhesse be, önkényes, saját bálátása szerinti bevásárlások azonban ne eszközölhessen. Ahol a vásárlások nem a szabálynak megfelelően és nem kellő körültekintéssel és gondnal történnek, hanem egy emberre, néhol éppen csak a boltos belátására bízatik az árubeszerzés, olyan szövetkezetnél legtöbbször rossz és helytelen gazdálkozás folyik, amiből a szövetkezet üzletére baj, és nehézség s igen gyakran kár származik, szükségtelen és mértéktelen vásárlások, árutulhalmozás, vagy éppen a szövetkezet bebovlizása által. Ilyen esetekben aztán a vezetőség csak akkor jön mullasztásának és nem törődőmségének tudatára, midőn a szövetkezet üzletmenete a helytelen bevásárlások következtében, — ami csak az idegen cégekkel való összekötésekből eredhet, — kátyuba kerül és a központ rendkívüli támogatására és segítségére van szükség, hogy a helyes üzletvitel ismét helyre állítható legyen.

Jó példát szolgáltatott erre egyik szövetkezetünk, ahol a vezetőség teljesen a boltosra bízta a szövetkezeti ügyvezetés egyik legfontosabb ágát, a bevásárlásokat és nem ellenőrizte boltos eme ténykedését. Boltos a beléje hejjezett bizalommal visszaélt, mert önhatalmulag vásárolván idegen cégeknél részint készpénzért, részint a szövetkezet számlája terhére, azonban nem minden egyes tételről számolt el becsületesen, hanem állandóan visszaéléseket követett el. Azonban ismételt hiányai és más okok miatt az ellenőr őt állásától felmentette, de távozásakor még nem sült ki, hogy hűtlen kezelése az árubevásárlásoknál is

meguyilvánult. Csak később, több hónap mulva kapott a szövetkezet idegen cégektől felszólításokat a tartozás megfizetésére, sőt egyes cégek perelték is a szövetkezetet követelésükért. Ekkor sült ki, hogy a teljes bizalmat élvező és a bevásárlásokkal minden ellenőrzés nélkül szabálytalanul felhatalmazott volt boltos követte el a visszaéléseket és a szövetkezet számlájára vásárolt árukat magának értékesítette. Ezen esetben a szövetkezetet ért kárért a hanyag, nemtörődő vezetőséget terheli a felelőség, mert ilyen esetekből előálló perek legtöbbször kétes kimenetelűek a szövetkezetre nézve.

Ezen eset intő például álljon minden szövetkezeti vezetőség előtt a tekintetben, hogy az árubeszerzéseket minden egyes esetben az ügyviteli szabályoknak megfelelően cégszerűen aláírt megrendelés mellett eszközöltessék az árubeszerzéssel megbízott által és azt mindenkor ellenőrizzék is.

Felhívás.

A tartolci (Társolt) „Hangya“ fogy. és értékesítő szövetkezet 1924. szeptember hó 28-án tartott közgyűlésén kimondta felszámolását.

Alólirott felszámoló bizottsági elnök felhívja mindazon érdekelteket, kiknek a szövetkezettel szemben bármilyen követelésük állana fenn, jelen hirdetés keltétől számított 6 hónapon belül jelentsék be követelésüket a szövetkezet felszámoló bizottságához.

Társolt, 1924. október 15.

Dredeán Jenő

felszámoló bizottsági
elnök.

Hirdetések.

Körösszegi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi december hó 14-én délután 2 órakor az állami isk. tantermében évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24 §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. év dec. hó 21-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítás. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Javaslat az üzletrészitke gyarapítására. 8. Netalán indíványok. — 1924. jun. 30-án a tagok száma 212, üzletrészitke száma pedig 7953 volt. A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a bolti helyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kelt Körösszeg, 1924. nov. 9. Az igazgatóság.

A „Hangya“ című melléklet szerkesztő:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA“ SZÖV. KÖZPONTJA NAGYENYED.

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT.

sz. E. O. E. titkára